

Prof. univ. dr. **Sergiu Bogdan**
Asist. univ. dr. **Doris Alina Șerban**
Drd. **Oana Laura Bugnar**

Drept penal. Partea specială
Spețe și grile pentru concursuri și examene

Infrațiuni contra persoanei.
Infrațiuni contra înfăptuirii justiției

Ediția a 3-a, revizuită și adăugită

Editura
Hamangiu
2019

I. Infracțiuni contra persoanei

1. X, medic la un spital de urgență, a prelevat inima și, după jumătate de oră, și rinichii de la o persoană a cărei activitate cerebrală încetase, dar care era ventilată cu ajutorul aparatelor. La câteva săptămâni a decis să recolteze ficatul, cu acordul părinților acestuia, de la un nou-născut anencefal care avea puls și care nu mai putea respira decât cu ajutorul aparatelor.

➤ **Sunteți instanță. Dați soluția și motivați.**

2. X a administrat pe ascuns surorii sale, gravidă în luna a 7-a, diferite substanțe toxice pentru a provoca decesul fătului acesteia. Cantitatea de otrăvă nu a fost suficientă pentru a ucide fătul, care s-a născut la termen. După trei luni de la naștere, copilul a decedat ca urmare a leziunilor cerebrale produse de substanța administrată femeii în timpul sarcinii.

➤ **Pentru ce infracțiune ar trebui să răspundă X?**

3. Medicul A are doi pacienți, aflați într-o fază terminală a bolii. B este bolnav de cancer la plămâni în fază terminală, iar C suferă de o severă boală de inimă. Din cauza durerilor acute, B îl roagă în mod repetat pe medicul A să-i injecteze o substanță letală, spunând că nu mai are niciun sens să prelungească starea de agonie. Pentru a-i alina durerile, A îi injectează lui B o substanță letală. B moare. C intră în stop cardiac. A respectă dorința acestuia de a nu fi resuscitat și nu intervine, lăsându-l să moară.

➤ **Sunteți instanță. Dați soluția și motivați.**

4. Inculpatul, vânzător de droguri, i-a vândut unei singure persoane, timp de șapte luni, cantități din ce în ce mai mari de heroină, așa cum îi cerea aceasta. Drept urmare, persoana a decedat la un moment dat din cauza unei supradoze. Inculpatul a fost trimis în judecată pentru comiterea unui omor cu intenție eventuală, deoarece i-a fost indiferent dacă victima va deceda sau nu ca urmare a consumului de droguri.

➤ **Ce trebuie să decidă instanța?**

5. X și Y s-au întâlnit într-un bar și, după câteva zile, s-au decis să locuiască împreună. X, înainte de a avea primul raport sexual cu Y, a întrebat-o dacă suferă de vreo boală venerică sau dacă are SIDA. Y i-a spus că este sănătoasă și, ca să fie convingătoare, i-a arătat un act medical recent din care reieșea că nu suferă de astfel de boli. X a avut mai multe relații sexuale neprotejate cu Y și, ulterior acestui fapt, a aflat de la niște prieteni că Y contaminase pe cineva, fiind bolnavă de SIDA. X și-a făcut analizele medicale și a constatat că nu a dobândit virusul HIV. În ciuda acestui fapt, el a depus plângere împotriva lui Y pentru tentativă la infracțiunea de omor, deoarece a aflat că actul medical prezentat lui de către Y provine de la o clinică privată și este falsificat, iar acesta era mijlocul prin care Y a determinat și alte persoane să aibă relații sexuale neprotejate cu ea.

➤ **Care este încadrarea juridică a faptelor comise de Y?**

6. X, în datele de 01.01.2018 și 05.05.2018, a convins doi minori, în vârstă de 5 și, respectiv, 15 ani, că el poate, prin puteri paranormale, să învie persoanele decedate. Le-a spus chiar că poate să facă o demonstrație și că, dacă vor ingera o substanță care produce rapid și fără dureri moartea, el îi va învia. Copiii l-au crezut și au ingerat acea substanță, decedând.

➤ **Care este încadrarea juridică a faptelor comise de X?**

7. Inculpații X, Y și Z au scos victima V afară dintr-un local împingând-o, astfel încât aceasta a căzut pe drumul din fața barului și s-a lovit cu capul de asfalt, rămânând nemișcată. Imediat după aceasta, inculpații i-au aplicat numeroase lovituri cu pumnii și picioarele încălțate cu bocanci pe întreaga suprafață a corpului până au fost opriți de martori. Raportul medico-legal a concluzionat că moartea victimei a fost determinată de lovirea și căderea victimei cu capul de asfalt, loviturile ulterioare fiind aplicate, practic, unei persoane decedate.

➤ **Care este încadrarea juridică a faptei inculpaților?**

8. Inculpatul, având impresia că soția sa i-a neglijat copilul, a aruncat cu un pahar în capul ei, apoi s-a înarmat cu o șurubelniță și o cheie franceză și a pornit în urmărirea victimei, în timp ce o amenința cu moartea. Inculpatul a prins-o de păr, dar, cu ajutorul altei persoane, victima a scăpat și a amenințat că se aruncă de la etajul nouă, fiind împiedicată să facă acest lucru de un vecin aflat în zonă. Victima a fugit pe scări la etajul opt, iar inculpatul a

urmărit-o, în ciuda insistențelor vecinilor de a se potoli. Victima, în pericol de a fi ajunsă de inculpat, s-a aruncat de la etajul opt pe geamul casei scării, decedând. Inculpatul a fost trimis în judecată pentru infracțiunea de determinare sau înlesnire a sinuciderii. El a solicitat achitarea sa, deoarece el nu a determinat-o în niciun fel să se sinucidă, nici nu a prevăzut acest rezultat, ci victima a fost singura care a luat această decizie. A mai afirmat că împotriva lui s-ar putea reține cel mult o infracțiune de amenințare și una de lovire, fapte pentru care nu s-a depus plângere penală prealabilă.

➤ **Sunteți instanță. Dați soluția și motivați.**

9. Inculpatul X a fost oprit în trafic în jurul orei 4:00 dimineața de un echipaj de poliție de la ordine publică și sancționat pentru tulburarea liniștii publice, pentru că muzica în mașina sa era prea tare pentru ora târzie la care rula, și pentru că nu purta centura de siguranță. Unul dintre agenții de poliție i-a cerut să semneze procesul-verbal de constatare, însă X a refuzat. Din această cauză, agentul i-a aplicat o palmă, somându-l să semneze. X, cuprins de furie, a reacționat și a scos un cuțit cu care l-a înjunghiat mortal pe acest agent. X a fost trimis în judecată pentru infracțiunea de omor calificat [art. 189 alin. (1) lit. c)].

➤ **Care este încadrarea juridică a faptei comise de X?**

10. Inculpatul și partea vătămată s-au căsătorit în anul 2000, iar din căsătoria lor a rezultat minorul G.F., în prezent în vârstă de 10 ani. La scurt timp după căsătorie, între cei doi au apărut neînțelegeri, iar pe parcursul căsătoriei inculpatul a plecat, în două rânduri, în străinătate la muncă, ultima dată în anul 2016. Din acest ultim moment, relațiile dintre soți s-au deteriorat ascendent. Pe fondul accentuării conflictelor, în toamna anului 2016, partea vătămată a înaintat acțiune de divorț, iar în luna mai a anului 2017 s-a pronunțat hotărârea de desfacere a căsătoriei și încredințare a copilului minor mamei. Întrucât părțile nu s-au înțeles asupra partajării bunurilor comune, au continuat să locuiască împreună.

În aceste condiții, în noaptea de 15-16 iulie 2017, pe fondul acestor neînțelegeri, dar și al consumului de alcool, inculpatul a intrat în două rânduri în camera în care dormea partea vătămată cu fiul său, cerându-i acesteia să iasă pentru a putea discuta situația dintre ei. Partea vătămată a refuzat, baricadându-și ușa cu un scaun. Inculpatul a luat un cuțit din bucătărie, a

deschis cu putere ușa camerei și, reproșând victimei că-l înșală cu un alt bărbat, a început să o lovească cu cuțitul.

Partea vătămată a încercat să-și apere capul de lovituri și s-a refugiat în sufragerie, urmată de copil. Cum inculpatul a continuat să o lovească, partea vătămată s-a îndreptat spre ușa de acces în locuință, dar a căzut peste prag, fiind lovită cu cuțitul în zona picioarelor de inculpat. Partea vătămată a reușit să se ridice, să scoată copilul din apartament și să-l împingă spre locuința vecinilor P.C. și C.P., care, alertați de țipetele femeii, deschiseseră ușa.

În continuare, partea vătămată a coborât treptele înspre etajul inferior, dar pe palierul dintre etaje s-a prăbușit din cauza sângerării. Instanța l-a condamnat pe inculpat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de *art. 199 alin. (1) raportat la art. 189 alin. (1) lit. h) C. pen.*, reținând că: „Maniera de acțiune și momentul ales de inculpat, prin pătrundere noaptea în camera victimei, trezindu-i din somn atât pe aceasta, cât și pe copilul minor, alături de cele 36 de lovituri de cuțit aplicate victimei, în prezența minorului, pe tot corpul (zona toraco-abdominală, a membrilor superioare și inferioare, a spatelui), pe care a urmărit-o în tot apartamentul, silind-o să se refugieze pe scările blocului, unde au intervenit vecinii treziți de zgomotele și strigătele de ajutor ale victimei, nu poate constitui decât infracțiunea de omor calificat, infracțiune rămasă în faza tentativei datorită intervenției prompte și de specialitate acordate victimei”.

➤ **Analizați soluția instanței.**

11. În seara zilei de 31 iulie 2014, A împreună cu vărul său B și cu prietenul lor C au vizionat la un bar un meci de fotbal, consumând bere. După terminarea meciului, inculpații A, B și C s-au deplasat acasă la D, cu intenția de a-l bate. Intuind că D s-ar putea ca în noaptea respectivă să fie prin vreo discotecă din apropiere, s-au hotărât să meargă acolo, distanța fiind de circa 2-3 km. Înainte să pornească, cei trei s-au înarmat cu bucăți de lemn și cu câteva scânduri smulse dintr-un gard.

După ce au parcurs circa 30 de metri, inculpații au ajuns la o intersecție, moment în care de intersecție s-a apropiat un autoturism în care se aflau E, proprietarul mașinii, la volan, F pe locul din dreapta față și G pe bancheta din spate. Tot pe bancheta din spate se mai aflau două boxe și o combină muzicală. Când autoturismul a ajuns la intrarea în intersecție, acesta s-a oprit pentru acordarea de prioritate, situație în care inculpații s-au apropiat de autoturism și au cerut să fie luați până la discotecă. E le-a răspuns că se

deplasează în sens invers, iar F le-a răspuns că oricum nu mai este loc în autoturism, deoarece bancheta din spate este ocupată. Inculpații au fost nemulțumiți de aceste răspunsuri și au început să le adreseze injurii. F a coborât din autoturism, i-a întreat de ce adresează injurii și l-a îndepărtat pe B de autoturism, împingându-l cu pieptul. A l-a lovit pe F, care a căzut la pământ. Din autoturism au coborât E și G, pentru a-l apăra pe F.

Din acel moment, cei trei inculpați, acționând conjugat, au declanșat un atac furibund asupra victimelor, lovindu-le cu bucățile de lemn smulse din gard. Majoritatea loviturilor au vizat capul victimelor, care, nefiind înarmate, nu au putut să se apere. În același timp, C a spart geamul autoturismului cu o sticlă de bere și cu un lemn, provocându-i și alte avarii. Când toate cele trei victime au rămas jos în șosea, în stare de șoc, inculpații au plecat pe un drum lateral. Cele trei victime au fost transportate de urgență la spital.

S-a constatat că E a suferit un traumatism cranio-cerebral grav, fracturi craniene multiple, fiind operat de urgență. Din raportul medico-legal rezultă că aceste leziuni traumatice s-au produs prin loviri active, repetate, cu corp dur, posibil scândură, la nivelul extremității cefalice, necesitând 90-100 de zile de îngrijiri medicale, și i-au pus viața în primejdie. În timpul urmăririi penale nu a fost posibilă comunicarea cu această victimă, care, fiind cu deficit neurologic major, prezintă disfazie și este dezorientată în timp și spațiu.

F a suferit, la rândul lui, o dublă fractură craniană, frontală și occipitală stângă. Din raportul medico-legal a rezultat că aceste leziuni traumatice au necesitat 40-45 de zile de îngrijiri medicale pentru vindecare, lui F fiindu-i viața pusă în primejdie.

G a primit îngrijiri medicale fără a rămâne internat în spital. Din certificatul medico-legal a rezultat că el a suferit leziuni traumatice ce au necesitat pentru vindecare 11-12 zile de îngrijiri medicale.

➤ **Dați soluția și motivați.**

12. În cursul anului 2013, T.T. a rămas însărcinată, însă starea de graviditate nu a fost cunoscută de membrii familiei sale. Inculpata a ascuns starea de graviditate de soțul ei, deoarece în cursul anului 2013 aceasta a avut o relație extraconjugală cu numitul C, gândindu-se că „va rezolva problema” după ce se va naște copilul. În cursul zilei de 23 aprilie 2014, inculpata T.T. a dat naștere, la domiciliu, unui nou-născut de sex feminin, nașterea având loc într-una dintre curțile casei, după care a luat nou-născutul și l-a transportat în zona fermei viticole ce aparținea societății comerciale M.,

acest loc nemaifiind, în prezent, cultivat cu vie. Având în vedere că zona nu era foarte circulată, probabilitatea de a întâlni alți consăteni era, astfel, redusă. În acest loc, inculpata a așezat corpul nou-născutului, pe care l-a învelit într-un pantalon din material textil, precum și într-o plapumă, tot din material textil, după care a dat foc suprafeței respective de vegetație, focarul de incendiu fiind localizat la aproximativ 15 metri de locul unde așezase copilul.

Din cauza faptului că vegetația era uscată, iar vântul bătea în direcții variabile, flăcările s-au extins, astfel că o suprafață mai mare a respectivei vii a fost incendiată, flăcările fiind observate de o persoană care a anunțat Inspectoratul pentru Situații de Urgență, în zonă deplasându-se S.A., comandantul Secției de Pompieri, care, împreună cu alte persoane, a localizat și stins incendiul. Din cuprinsul raportului de autopsie medico-legală rezultă că moartea nou-născutului de sex feminin autopsiat a fost violentă, datorându-se intoxicației acute cu monoxid de carbon, asociată cu leziuni de arsură de gradul II/III și III/IV localizate pe cap, față, membrele superioare și inferioare, pe aproximativ 30-35% din suprafața corpului.

Așadar, în momentul derulării incendiului, nou-născutul era viu, fapt dovedit de cauza medicală a morții (intoxicația acută cu monoxid de carbon, asociată cu leziunile de arsură). Pentru a se stabili dacă inculpata a acționat cu discernământ în momentul comiterii faptei, aceasta a fost supusă unei expertize medico-legale psihiatrice. Din raportul de expertiză medico-legală psihiatrică rezultă că T.T. prezintă diagnosticul de „tulburare histrionică de personalitate; stare depresivă reactivă; intelect la limită”, astfel că discernământul acesteia a putut fi diminuat în momentul comiterii faptei pentru care este cercetată. Prima instanță a condamnat inculpata pentru comiterea infracțiunii prevăzute de *art. 200 alin. (1) C. pen.* Instanța de apel a desființat această hotărâre și, reținând cauza spre rejudecare, a condamnat-o pe inculpată pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de *art. 199 alin. (1) C. pen. raportat la art. 189 alin. (1) lit. a, h) și art. 253 alin. (4) C. pen.*

➤ **Care dintre cele două soluții este cea corectă?**

13. La începutul returului campionatului național de fotbal, X, președintele clubului de fotbal Luna (deținut de societatea pe acțiuni cu același nume, la care X era acționar unic și administrator), se hotărăște să scape de cel mai eficient atacant al clubului de fotbal advers, în speranța că astfel va crea haos

RĂSPUNSURI

SPEȚE^[1]

I. Infracțiuni contra persoanei

1. Medic:

- pentru persoana fără activitate cerebrală: fapta nu este tipică;
- pentru anencefal: art. 188.

Părinți: complici morali la infracțiunea prevăzută de art. 188, cu reținerea art. 199 alin. (1).

Notă: A se vedea și Legea nr. 104/2003 privind manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului.

2. Art. 202 alin. (3) teza ultimă.

Notă: În speță poate fi adusă în discuție și reținerea unei infracțiuni de tentativă de întrerupere a cursului sarcinii (art. 201), soluția concursului fiind, dintr-un punct de vedere formal, cea corectă. Totuși, având în vedere suprapunerile la nivelul valorilor sociale protejate prin cele două norme de incriminare, credem că s-ar putea argumenta că reținerea concursului de infracțiuni în această ipoteză este excesivă.

3. *Pacientul B*: A va răspunde pentru art. 190;

Pacientul C: medicul nu răspunde penal.

4. Inculpatul nu răspunde pentru vreo infracțiune contra persoanei, fiind aplicabile prevederile din legislația specială.

Notă: A se vedea art. 11 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată.

^[1] Articolele la care se face referire sunt din Codul penal. Dacă se face trimitere la articole din alt act normativ, se prevede expres numărul și anul celui act normativ.

5. Art. 354 alin. (5) față de X și art. 354 alin. (1) față de persoanele contaminate și art. 323.

6. Pentru minorul de 5 ani – art. 191 alin. (3); pentru minorul de 15 ani – art. 191 alin. (2).

7. Art. 188, cu reținerea art. 77 lit. a).

8. Art. 199 alin. (1) raportat la art. 188.

9. Art. 188, cu aplicarea art. 75 alin. (1) lit. a).

Notă: Infracțiunea de ultraj nu se reține deoarece polițistul a abuzat de funcție.

10. Tentativă la infracțiunea prevăzută de art. 199 raportat la art. 189 alin. (1) lit. h).

Notă: loviturile în zona membrelor s-au datorat fie modului în care s-a apărât victima, fie încercării inculpatului de a opri victima din alergare, astfel că nu s-ar putea argumenta că acestea relevă ferocitatea autorului, specifică în cazul reținerii infracțiunii de omor calificat prin cruzimi. Totuși, se impune precizat faptul că în practica judiciară există tendința de a reține această formă de omor calificat în situația comiterii faptei prin aplicarea unui număr ridicat de acte materiale (lovituri de cuțit sau cu alte obiecte similare, împușcări repetate, etc.), apreciindu-se că ferocitatea autorului reiese din această circumstanță. În plus, tot în practica judiciară există tendința reținerii acestei forme calificate și în situația în care fapta este comisă în prezența unei persoane apropiate victimei.

11. A, B și C sunt coautori la tentativa infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (1) lit. f), cu aplicarea art. 77 lit. a) și art. 229 alin. (1) lit. b) (pentru bucățile de lemn sustrase).

C va răspunde și pentru infracțiunea prevăzută de art. 253 alin. (1).

12. Soluția instanței de apel este corectă.

13. X: instigare la tentativă de omor [art. 189 alin. (1) lit. b)];

SC Luna SA: instigare la tentativă de omor [art. 189 alin. (1) lit. b)] – infracțiune comisă în interesul persoanei juridice;

B: tentativă la infracțiunea prevăzută de art. 189 alin. (1) lit. b).